

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/34/2020
Identifikačné číslo spisu: 6112010674
Dátum vydania rozhodnutia: 18.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6112010674.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvineným S. D. a spol. pre zločin krádeže v štádiu prípravy podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona a iné na neverejnom zasadnutí konanom 18. augusta 2020 v Bratislave o dovolaní obvineného K. N. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 8. novembra 2017, sp. zn. 4To/22/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného K. N. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) z 26. októbra 2015, sp. zn. 4T/66/2012, bol obvinený K. N. uznaný za vinného v bode 6) obžaloby zo zločinu krádeže v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1, § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že obvinení S. Š., O. S., K. N. a K. N. ako členovia organizovanej skupiny (§ 129 ods. 2 Trestného zákona) spolu s W. Ď.B. pripravovali dňa 18. apríla 2011 krádež do bankomatu Prima banky Slovensko, a. s. (Dexia banka Slovensko a. s. do 31. decembra 2011) v Jelšave a to takým spôsobom, že W. Ď. uvedeného dňa na svojom osobnom motorovom vozidle zn. BMW ev. č. U. XXX E. v čase okolo 16.00 hod. odišiel z miesta trvalého bydliska smerom na K., kde na parkovisko pri obci Strečno za ním prišiel obvinený S. Š. a spoločne odišli smerom na Liptovský Mikuláš, v Liptovskom Hrádku sa stretli s obvinenými K. N., O. S. a K. N., ktorý prišiel svojím vlastným osobným motorovým vozidlom, všetci odišli smerom do Jelšavy a zaujali miesta tak, aby mali pod kontrolou všetky prístupové cesty, takže W. Ď. s vozidlom zastavil pred Jelšavou smerom od Revúcej na pravej strane od cesty cca 2 - 3 minúty jazdy motorovým vozidlom, obvinený K. N. s vozidlom zastavil smerom od Rimavskej Soboty na Jelšavu, obvinený K. N. mal za úlohu sledovať hliadku OO PZ Jelšava, pričom stál tak, aby mal výhľad na budovu OO PZ, po odchode hliadky sa pripojil k obvineným S. Š. a O. S., ktorí sa v čase medzi 23.00 hod. dňa 18. apríla 2011 až 03.10 hod. dňa 19. apríla 2011 opakovane pokúsili narušiť signalizáciu a vykonávať krádež do bankomatu, pričom pred prípravou krádeže do bankomatu sa obvinení S. Š. a O. S. prezliekli do tzv. pracovného odevu, mali kukly a obuv na prezutie, pri komunikácii členovia skupiny používali vysielачky, mali so sebou rušičku GSM pásma a náradie potrebné k vykonaniu krádeže bankomatu, avšak od svojho konania

upustili, pretože v odstavenom motorovom vozidle jeden z obžalovaných videl príslušníka polície, čo si oznámili cez vysielачky a z miesta odišli, pričom v bankomate patriacom Prima banke Slovensko, a. s. (Dexia banka Slovensko a. s. do 31. decembra 2011), Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951 bolo v tom čase 11.730 eur.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 a § 46 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní troch rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Naproti tomu prvostupňový súd obvineného K. N. podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku oslobodil spod bodu 3) obžaloby prokurátorky Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 21. júna 2012, sp. zn. XIV Gv 16/11, pre skutok kvalifikovaný ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. a) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona, prečin poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obvinený.

Uvedený rozsudok okresného súdu napadli prokurátor a obvinený K. N.Á. (spolu s ďalšími obvinenými) odvolaniami, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 8. novembra 2017, sp. zn. 4To/22/2016, podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému K. N. doručené 16. februára 2018, podal obvinený prostredníctvom pre dovolacie konanie ustanoveného obhajcu 19. júla 2019 dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g), i) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený uviedol, že napadnuté uznesenie krajského súdu považuje za nepreskúmateľné, pretože z jeho odôvodnenia je zrejmé, že krajský súd nekriticky prijal taktiku orgánov činných v trestnom konaní aj s množstvom procesných chýb. Dňa 26. októbra 2012 bol obvinený znovu nahliadnuť do spisu, pričom zistil, že úradný záznam ČVS: PPZ-BOK-S-431-43/2011 z č. l. 539, podpísaný veliacimi dôstojníkmi K. a J., sa v spise nenachádza a bol nahradený iným úradným záznamom s tým istým dátumom a ČVS, avšak s doplnením „podklady k uzn. 206/1, 5 Jeľava z 18. januára 2012“ a zažurnalizovaním na č. l. 1596-1597 spisu. Úradný záznam je podľa obvineného v celom rozsahu pozmenený a nie je z neho zrejmé, kto ho vypracoval. Súd mal k dispozícii oba tieto listinné dôkazy, pričom prokurátorka na hlavnom pojednávaní uviedla, že nevie, odkiaľ úradný záznam na č. l. 1596-1567 spisu pochádza ani kto ho vypracoval.

Obvinený je taktiež toho názoru, že skutok, pre ktorý bol uznaný za vinného, nemohol spáchať, pričom v predmetnom trestnom konaní sa ako dôkaz v jeho neprospech použila „viera,“ na čo poukázal v podanom odvolaní, avšak krajský súd sa s týmito skutočnosťami v napadnutom uznesení nijako nevysporiadal. Podľa obvineného skutok pod bodom 6) obžaloby bol vo vzťahu k jeho osobe uvádzaný ako „náhradný delikt“ so snahou orgánov činných v trestnom konaní dostať ho aspoň do štádia prípravy, ak by sa im nepodarilo preukázať obžalovanému spáchanie trestného činu pod bodom 3) obžaloby. Obvinený K. N. spolu s obvinenými S. Š., O. S.Á. a K. N. svoju vinu vo vzťahu ku skutku pod bodom 6) obžaloby od začiatku popierali. Obvineného K. N. mal pritom usvedčovať len jediný svedok, a to aktívny recidivista a spolupracujúci obvinený W. Ď., ktorý vedel, že ak nebude spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní, hrozí mu ako recidivistovi vysoký trest. Podľa názoru obvineného K. N. bola porušená zásada rovnosti zbraní vo vzťahu k bodu 6) obžaloby, pretože prokurátor uprednostnil spolupracujúceho obvineného W. Ď. pred ním, hoci naňho bol povinný hľadieť ako na osobu, ktorá akoby nebola odsúdená. Tvrdenie okresného súdu o tom, že obvineného K. N. usvedčujú veliaci dôstojníci polície J. a K., je podľa obvineného v rozpore s objektívnou realitou, pretože títo svedkovia podľa jeho názoru usvedčujú len seba, pretože policajnú akciu v predmetnej veci nezvládli. Svedkovia K. a J. vypovedali na súde v rozpore s úradným záznamom, ktorý spísali, opakovane si odporovali s obvineným Ď., pričom okresný súd sa vo svojom rozsudku týmito rozpormi vôbec

nezaoberal.

Obvinený taktiež má za to, že konajúce súdy nevzali na vedomie judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o tom, že riadiaci operatívni pracovníci polície nemôžu byť svedkami pred orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi, ak akciu riadia, čo znamená, že ich výpoveď nemožno považovať za dôkaz v zmysle § 119 Trestného poriadku. Napriek uvedenému ich výpovede konajúce súdy použili ako usvedčujúci dôkaz.

Okrem uvedených skutočností obvinený upriamil pozornosť na skutočnosť, že v konaní boli závažným spôsobom porušené ustanovenia zabezpečujúce práva obhajoby, na ktoré poukázal vo svojom odvolaní, a z tohto dôvodu ich v dovolaní opätovne neuvádzal a požiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby sa s uvedenými skutočnosťami oboznámil.

V ďalšej časti podaného dovolania obvinený poukázal na to, že senát krajského súdu v odôvodnení svojho uznesenia zo 4. júla 2012, sp. zn. 3Tos/58/2012, prejedlikoval jeho vinu, keď uviedol „obvinený spáchal trestnú činnosť v snahe získať nezákonnou formou majetkový prospech“ a „ako pred spáchaním predmetnej trestnej činnosti“, pri absencii výroku, že obvinený je podozrivý zo spáchania trestného činu.

Obvinený taktiež dal do pozornosti, že viackrát písomne upozorňoval konajúce súdy na porušenie jeho práva na obhajobu, na nesprávny postup okresného súdu pri preskúmaní obžaloby podľa § 241 Trestného poriadku a na postup okresného súdu, ako aj krajského súdu vo vzťahu k jeho podaniam týkajúcim sa vylúčenia podľa § 31, § 32 Trestného poriadku. Podľa názoru obvineného rozhodnutiu vo veci samej musí predchádzať definitívne vyriešenie otázky vylúčenia namietaného sudcu, resp. sudcov.

Zároveň poukázal na to, že okresný súd postupoval v rozpore s § 271 ods. 1 Trestného poriadku, pretože po vykonaní každého dôkazu mal povinnosť opýtať sa obvineného, poškodeného, zúčastnenej osoby, či sa chcú k vykonanému dôkazu vyjadriť, pričom toto vyjadrenie mal zapísať do zápisnice. Uvedený postup zo strany súdu však absentuje pri výsluchu svedka Ing. Q. A., S. A., K. Z., ako aj pri vykonávaní ďalších dôkazov, pričom v podrobnostiach poukázal na zápisnice z hlavných pojednávaní.

V podstate z týchto dôvodov obvinený K. N. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací rozsudkom rozhodol o tom, že napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 317 ods. 1, § 319, § 2 ods. 1, § 119 ods. 2 Trestného poriadku a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v jeho neprospech. Zároveň navrhol, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie zrušil a zrušil aj rozsudok okresného súdu z 26. októbra 2015, sp. zn. 4T/66/2012, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa podaním z 26. augusta 2019 vyjadril prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“), ktorý uviedol, že rozhodnutia prvostupňového súdu i odvolacieho súdu vo vzťahu k obvinenému K. N. považuje za zákonné a odôvodnené. Konajúce súdy vykonali podľa jeho názoru náležité dokazovanie vo vzťahu ku skutku pod bodom 6) obžaloby, vykonané dôkazy vyhodnotili v súlade s § 2 ods. 12 Trestného poriadku a výsledky vyhodnotenia vykonaných dôkazov v jednotlivostiach, ako aj vo vzájomnom súhrne podrobne popísali v odôvodnení svojich rozhodnutí. Konajúce súdy sa podľa prokurátora dostatočne vysporiadali s protiprávnym konaním a účasťou obvineného K. N. na páchaní predmetnej trestnej činnosti, ako i s údajnou manipuláciou spisu. Prokurátor sa pritom stotožnil s právnym posúdením skutku, ako aj s trestom uloženým obvinenému K. N.. Zároveň je toho názoru, že postupom konajúcich súdov nedošlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu ani zásady prezumpcie neviny vo vzťahu k obvinenému. Konajúce súdy podľa prokurátora nepostupovali v rozpore so zákonom, keď prihliadli na výpoveď svedka W. Ď., ktorý spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní pri odhaľovaní trestnej činnosti a usvedčovaní páchatel'ov, pričom jeho výpoveď je podporená aj ďalšími dôkazmi. Rovnako tak

je prokurátor toho názoru, že v predmetnej veci rozhodovali sudy v zákonomnom zložení, pričom nebola zistená žiadna skutočnosť odôvodňujúca zaujatosť konajúcich súdov.

Na základe uvedeného podľa prokurátora nie sú v predmetnej veci dané dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), g), i) Trestného poriadku a preto navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného K. N. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

K vyjadreniu prokurátora sa podaním zo 7. októbra 2019 vyjadril obvinený K. N. prostredníctvom svojho obhajcu. Uviedol, že vyjadrenie prokurátora považuje za nepreskúmateľné, pretože má len všeobecný charakter, pričom prokurátor sa priamo nevyjadril k žiadnej skutočnosti, na ktorú obvinený v podanom dovolaní poukazoval. Na základe uvedeného obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky nevyhovел návrhu prokurátora, pretože podľa jeho názoru v predmetnej veci boli splnené dôvody na podanie dovolania.

Podané dovolanie doplnil obvinený K. N. aj vlastným písomným podaním zo 17. októbra 2019, v ktorom nad rámec už uvedeného poukázal na to, že na hlavnom pojednávaní okresný súd žiadal o vypočutie svedkov úradného záznamu z č. l. 1596-1597 spisu, na čo mu prvostupňový súd len uviedol, že nakoľko pod týmto úradným záznamom nie je nikto podpísaný, súd nemá koho predvolať. Vzhľadom na to, že uvedeným postupom prvostupňový súd podľa názoru obvineného porušil jeho práva na obhajobu, následne na to podal námietku zaujatosti v zmysle § 31, § 32 Trestného poriadku. Namiesto uznesenia, ktorým by súd o tejto námietke rozhodol, sa však v spise nachádza len „oznámenie“, pričom absentuje vyjadrenie ostatných členov senátu.

Zároveň namietal, že konajúce sudy vo svojich rozhodnutiach neodôvodnili rozpory vo výpovedi svedka S. K., keďže jeho tvrdenia týkajúce sa obvineného nedávajú bez logického vysvetlenia žiaden zmysel. Rovnako tak poukázal na konfrontáciu so svedkom W. Ď., ako aj na jeho výpoveď na hlavnom pojednávaní, počas ktorej nevedel ani uviesť, kde obvinený býva, dom a nevedel ani popísať osobu obvineného. Podľa názoru obvineného zo spisu jasne vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní nekonali v súlade so zákonom, prispôbovali si veci tak, ako im vyhovovali, sfalšovali úradné záznamy len aby dosiahli svoj cieľ, pričom dôkazy, ktoré obvinený žiadal vykonať na preukázanie svojej nevinny, buď neexistovali alebo ich súd vedome nepripustil ako dôkaz.

Na doplnenie dovolania obvineného, ako aj jeho vyjadrenie vo vzťahu k vyjadreniu prokurátora reagoval prokurátor podaním z 29. júna 2020, v ktorom v plnom rozsahu zotrval na obsahu svojho vyjadrenia z 26. augusta 2019, pričom vyjadrenie obvineného zo 7. októbra 2019 považuje za účelovo podané s cieľom dosiahnuť to, aby sa obvinený vyhol následkom zákonne uložených rozhodnutí.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, po tom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), sčasti aj s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodov dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa

[primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku [rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012]. Povedané inými slovami, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku. Podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku však dovolanie musí byť už pri jeho podaní odôvodnené tak, aby bolo zrejmé nielen to, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda, ale tiež to aké chyby sa rozhodnutiu alebo jemu predchádzajúcemu konaniu vytýkajú. Nestačí preto, ak dovolateľ len všeobecne tvrdí, že napadnutým rozhodnutím boli naplnené ním označené dovolacie dôvody, ale namietané chyby musí konkretizovať spôsobom umožňujúcim ich posúdenie. Dovolaciemu súdu totiž neprináleží domýšľať si, resp. hľadať, v čom by mohli teoreticky spočívať dôvody jednotlivých tvrdení dovolateľa (primerane pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 17. decembra 2019, sp. zn. I. ÚS 518/2019).

Takýto všeobecný charakter, nespĺňajúci zákonné (obsahové) náležitosti dovolania, majú prostredníctvom obhajcu uplatnené tvrdenia o nepreskúmateľnosti uznesenia krajského súdu z dôvodu, že podľa neho nekriticky prijal hru - taktiku OČTK aj s množstvom procesných chýb (bez ich bližšej špecifikácie); o tom, že ako dôkaz viny sa použila „viera“; že viackrát písomne upozorňoval konajúce súdy na v dovolaní nijak nekonkretizované porušenie jeho práva na obhajobu, na nesprávny postup okresného súdu pri preskúmaní obžaloby podľa § 241 Trestného poriadku a na postup okresného súdu, ako aj krajského súdu vo vzťahu k jeho podaniam týkajúcim sa vylúčenia podľa § 31, § 32 Trestného poriadku; a tiež univerzálny odkaz na dôvody odvolania bez akejkoľvek konfrontácie s odpoveďou, ktorú na ne dostal zo strany krajského súdu.

Na druhej strane podané dovolanie obsahuje aj konkrétne chyby, ktoré dovolateľ napadnutému rozhodnutiu a jemu predchádzajúcemu konaniu vytýka. Najvyšší súd preto nepostupoval podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku a v nadväznosti na to neodmietol podané dovolanie podľa § 382 písm. e) Trestného poriadku, ale ho vo zvyšnej časti posúdil z toho hľadiska, či dovolateľom vecne (konkrétne) namietané chyby napĺňajú niektorý z jemu dostupných dovolacích dôvodov, bez ohľadu na to, či ich podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku správne označil.

Zistil pritom, že mimo obvineným označené ale i akýkoľvek iné ním použiteľné dovolacie dôvody stoja jeho námietky založené na tvrdení, že ho usvedčuje len jediný svedok - aktívny recidivista a spolupracujúci obvinený W. Ď., ktorý navyše, rovnako ako svedkovia mjr. Mgr. N. J. a pplk. Mgr. S. K., vypovedá rozporne. Svojou podstatou ide totiž o námietky skutkové, ktorými dovolateľ spochybňuje spôsob, akým súdy v pôvodnom konaní hodnotili tieto dôkazy. Ako už bolo uvedené vyššie, dovolanie obvineného nie je určené na revíziu skutkových zistení súdov prvého a druhého stupňa a chyby skutkovej povahy sú uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý je oprávnený použiť jedine minister spravodlivosti. Dovolací súd sa preto týmito námietkami nemohol vecne zaoberať. Treba pritom zdôrazniť, že otázkou vierohodnosti a procesnej použiteľnosti obvineným namietaných dôkazov sa pomerne rozsiahlo zaoberal už okresný súd (pozri strany 33 až 40 jeho rozsudku) a v tomto smere mu poskytol náležitú odpoveď, s ktorou sa v celom

rozsahu stotožnil aj krajský súd (pozri strany 28 až 30 jeho uznesenia), ktorého rozhodnutie nemožno v tejto časti v žiadnom prípade označiť za nepreskúmateľné. Napokon sa v tejto súvislosti len pre úplnosť žiada dodať, že použitie výpovede spolupracujúceho obvineného (tzv. kajúcnika) nijak neporušuje rovnosť zbraní, ako nesprávne tvrdí dovolateľ. Je na rozhodnutí každého, či sa výmenou za prípadný zákonný benefit rozhodne s orgánmi činným v trestnom konaní spolupracovať alebo nie.

Pokiaľ ide o obvineným označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý je daný v prípade, ak bolo právo na obhajobu porušené zásadným spôsobom, k nemu je možné obsahovo priradiť námietku obvineného, že okresný súd v rozpore s § 271 ods. 1 Trestného poriadku po výsluchu svedkov Ing. Q. A., S. A. a K. Z., ako aj po vykonávaní ďalších dôkazov nezisťoval, či sa chce k týmto dôkazom vyjadriť a jeho vyjadrenia nezapísal do zápisnice.

Vo vzťahu k nej je však nutné predovšetkým konštatovať, že výsluchy označených svedkov neboli na hlavnom pojednávaní vôbec vykonané. A pokiaľ ide o ďalšie dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní, ktoré ale obvinený v podanom dovolaní bližšie nešpecifikuje a pri ktorých mal okresný súd taktiež postupovať v rozpore s § 271 ods. 1 Trestného poriadku, sa žiada nad rámec už zmieneného obsahového nedostatku dovolania dodať, že vo vzťahu k nim nie je splnená ani podmienka podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku možno použiť iba vtedy, ak namietané okolnosti, ktoré boli dovolateľovi známe už v pôvodnom konaní, tento uplatnil najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Z predloženého spisového materiálu nevyplýva, že by obvinený postup prvostupňového súdu v rozpore s § 271 ods. 1 Trestného poriadku v priebehu predchádzajúceho konania namietal; prvýkrát túto námietku uplatnil až v podanom dovolaní.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, podľa ktorého možno dovolanie podať, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, k nemu by bolo možné obsahovo priradiť námietku dovolateľa týkajúcu sa manipulácie s úradným záznamom pôvodne sa nachádzajúcim na č. l. 539 spisu, po podaní obžaloby na č. l. 1596-1597 spisu, a zmeny jeho obsahu. K tomu je ale potrebné uviesť, že úradný záznam z č. l. 539 spisu a ani úradný záznam z č. l. 1596-1597 spisu neboli v konaní pred súdom vykonané ako listinné dôkazy podľa § 269 Trestného poriadku. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku pritom môže byť naplnený len vtedy, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Keďže vyššie uvedené úradné záznamy neboli na hlavnom pojednávaní vykonané a ani neslúžili ako podklad pre rozhodnutie prvostupňového a odvolacieho súdu, dovolací súd sa nemá dôvod zaoberať otázkou zákonnosti ich získania a ani ich prípadnou procesnou (ne)použitelnosťou, pretože nemali žiaden vplyv na výsledok konania.

Do rámca tohto dovolacieho dôvodu spadá aj námietka obvineného, že výpoveď riadiacich dôstojníkov polície ako operatívnych pracovníkov nemožno považovať za dôkaz podľa § 119 Trestného poriadku. Vo vzťahu k nej je ale rovnako nutné konštatovať nesplnenie podmienky podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku, pretože z predloženého spisového materiálu vyplýva, že zákonnosť výpovede svedka mjr. Mgr. N. J.É. namietala na hlavnom pojednávaní iba Mgr. J. N. - obhajkyňa obvineného O. S.. Obvinený K. N. túto skutočnosť v konaní pred prvostupňovým ani odvolacím súdom nenamietal a rovnako tak nenamietal ani zákonnosť výpovede svedka pplk. Mgr. S. K.. Splnenie podmienky predchádzajúcej námietky podľa § 371 ods. 4 veta prvá Trestného poriadku sa pritom posudzuje samostatne u každého obvineného a na jej splnenie je potrebné, aby bola v dovolacom konaní uplatnená okolnosť v skoršom priebehu konania skutočne vytýkaná, t. j. aby bola táto predostretá ako výhrada, a to samotným dovolateľom, nie napríklad iba jeho spoluobvineným či prokurátorom (pozri uznesenie najvyššieho súdu z 25. septembra 2017, sp. zn. 1 Tdo V 15/2016). Napriek tomu považuje najvyšší súd za potrebné v tejto súvislosti vo všeobecnej rovine uviesť, že podľa § 119 ods. 2 veta prvá Trestného poriadku môže za dôkaz slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Preto bez ďalšieho nemožno ako dôkaz vylúčiť ani výpoveď policajta vykonávajúceho služobný zákrok o skutočnostiach týkajúcich sa jeho priebehu, s výnimkou skutočností, o ktorých sa dozvedel iba z vyjadrení, resp. vysvetlení na úkone

zúčastnených osôb a ktoré možno získať len výsluchom týchto osôb v zodpovedajúcom procesnom postavení (primerane pozri rozhodnutie zverejnené v Zbierke pod č. 26/1989 tr.).

Pokiaľ ide o obvineným označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku - rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia - dovolateľ vecne nevymedzil žiadnu chybu, ktorú by bolo možné pod tento dôvod obsahovo podradiť. Ako už bolo uvedené vyššie, vo vzťahu k výroku o vine uplatnil obvinený výlučne námietky skutkové.

Na druhej strane, hoci obvinený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, ktorý je daný, ak vo veci konal alebo rozhodol sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, v podanom dovolaní výslovne neoznačil, obsahovo mu zodpovedá jeho námietka, že vo veci rozhodol senát, ktorý už pri rozhodovaní o jeho väzbe v uznesení zo 4. júla 2012, sp. zn. 3Tos/58/2012, prejudikoval jeho vinu.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že otázku, či vo veci konal sudca, ktorý mal byť z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený, posudzuje dovolací súd samostatne, so zreteľom na uplatnené námietky, a nezávisle na tom, či vôbec a akým procesným postupom sa s nimi súdy v pôvodnom konaní vysporiadali.

Konkrétne potom poukazuje najvyšší súd na to, že obsahovo totožnú námietku uplatnil dovolateľ už v ústavnej sťažnosti, ktorú Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 5. apríla 2018, sp. zn. IV. ÚS 247/2018, odmietol. K predmetnej námietke pritom ústavný súd uviedol, že sa s ňou náležitým spôsobom vysporiadal krajský súd už v uznesení z 29. júna 2016, sp. zn. 4To/22/2016, v ktorom okrem iného konštatoval, že „... V rámci preskúmania dôvodov námietok obžalovaného musí odvolací súd konštatovať, že pokiaľ ide o tvrdenia obžalovaného o údajnom uznaní viny obžalovaného pri predchádzajúcom rozhodovaní o väzbe odvolacím súdom, ide o tvrdenia vytrhnuté z kontextu, keď zo samotného uznesenia vo všetkých prípadoch konštatovania údajnej viny obžalovaného z celého kontextu tej ktorej vety alebo časti uznesenia v zmysle odôvodnenia vyplýva, že obvinený bol kvalifikovaný ako dôvodne podozrivý zo spáchania trestnej činnosti, ktorá mu bola kladená za vinu v rámci vzneseného obvinenia. Ani v jednom prípade nejde o konštatovanie viny v tom smere, že by odvolací súd v rámci konania o jeho sťažnosti je presvedčený už v tomto štádiu dokazovania o jeho vine.“ a tiež v jeho uznesení z 8. augusta 2016, sp. zn. 5Nto 9/2016, v ktorom sa uvádza, že „Sťažnostný senát má za to, že senát 4To Krajského súdu Banská Bystrica vo vyššie uvedenom zložení túto zásadu neporušil. Obžalovaný síce poukazuje na to, že dotknutý senát v rozhodnutí o väzbe sp. zn. 3Tos/58/2012 zo dňa 4.12.2012 použil výrazy ‚spáchal trestnú činnosť‘ a použil tiež výraz, sú jeho majetkové pomery zrejme ťaživejšie ako pred spáchaním predmetnej trestnej činnosti. Aj sťažnostný senát zastáva názor, že tieto slová sú len vytrhnuté zo širších súvislostí, pretože na inom mieste tohto uznesenia senát použil výraz, že obžalovaným sú kladené za vinu dva skutky s konkrétnou právnou kvalifikáciou, ktorých sa mali dopustiť spôsobom bližšie popísaným v obžalobe. Spomínané výrazy sa pritom vzájomne prelínali a sťažnostný senát v celkových súvislostiach nezistil, že by dotknutý senát naznačoval vinu obžalovaného. Dotknutý senát nevyslovil svoj názor o vine, ani si nepočítal takým spôsobom, ktorý by vzbudil pochybnosti o prezumpcii nevinu obžalovaného. Senát nijako verejne nedal najavo, že obžalovaný by mal byť páchatelom. Dotknutí sudcovia napadnutého senátu sa navyše jednoznačne vyjadrili, že nemajú nijaký vzťah k veci a počínali si doposiaľ vyložene profesionálne.“ Podľa názoru ústavného súdu je odôvodnenie oboch napadnutých uznesení krajského súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné, pričom ho nemožno považovať za arbitrárne.

Dovolací súd, napriek svojmu autonómnemu postaveniu pri posudzovaní tohto dovolacieho dôvodu, si uvedenú argumentáciu krajského súdu, ktorá už bola podrobená ústavnej kontrole, v celom rozsahu osvojil, a to so záverom, že senát krajského súdu v dovolateľom v namietanom rozhodnutí o väzbe nezasiahol do jeho práva na prezumpciu nevinu spôsobom, ktorý by ho vylučoval z ďalšieho rozhodovania vo veci samej.

Tomuto dovolaciemu dôvodu zodpovedá aj námietka obvineného, že z vykonávania úkonov trestného konania mal byť vylúčený aj senát okresného súdu z dôvodu, že nevyhovel jeho návrhu na vypočutie svedkov úradného záznamu na č. l. 1596-1597, čím malo byť porušené jeho právo na obhajobu, pričom o jeho námietke zaujatosti nebolo rozhodnuté uznesením, ale v spise sa nachádza len oznámenie.

K tomu je potrebné uviesť, že podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku je z vykonávania úkonov trestného konania okrem iných vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Dovolateľom namietaný postup okresného súdu, prítomnosť niektorého z týchto (pochybnosti o nezaujatosti vyvolávajúcích) pomerov ani zďaleka nenaznačuje. Navyše okresný súd postupoval správne, ak o takto vznesenej námietke nekonal, keďže jej dôvodom bol len procesný postup súdu, a teda bola zjavne založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31 Trestného poriadku. Ani so zreteľom na túto námietku nie je dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku už na prvý pohľad daný.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a preto dovolanie obvineného K. N. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.